

1. Tabela rekomendacji

Tabela 1 Tabela rekomendacji

Wniosek	Rekomendacja	Sposób wdrożenia	Adresat	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji	Obszar tematyczny	Program, którego dotyczy rekomendacja
Dotychczasowe doświadczenia wdrażania pożyczki rozwojowej nie wskazują na konieczność dokonywania jakichś korekt w parametrach tego produktu, szczególnie po obniżeniu w czerwcu 2025 wartości docelowej liczby udzielanych pożyczek. Jedynym możliwym obszarem korekty wydaje się uspojnienie przekazu (katalog „preferowanych” typów inwestycji) z rzeczywistą ofertą pożyczki (niezbyt wysokie kwotowo pożyczki na rozwój, brak zachęt na niektóre typy projektów).	Dopasowanie katalogu oczekiwanych typów projektów do stosowanych zachęt.	Wypożaenie oczekiwanych typów projektów w rzeczywiste zachęty mogące mieć wpływ na podaż takich projektów albo usunięcie tych typów projektów z katalogu oczekiwanych typów inwestycji rozwojowych, dla których nie są stosowane żadne zachęty.	IZ FEDS 2021-2027	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Przedsiębiorczość	FEDS 2021-2027
Zarówno w poprzedniej jak i obecnej perspektywie finansowej założono, że część przedsięwzięć, monitorowanych odpowiednim wskaźnikiem, będzie miała charakter innowacji. Niewłaściwe	Oczekiwana struktura udzielonych pożyczek powinna przewidywać, że część pożyczek opisana wskaźnikiem dla pożyczek na innowacyjne przedsięwzięcia musi mieć	Szacowanie wartości docelowej wskaźnika liczby udzielonych pożyczek w strategii inwestycyjnej powinno bazować na analizie trendów w sektorze komercyjnym (średnie wielkości kredytów w danej branży/na dany typ	IZ FEDS 2021-2027	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Przedsiębiorczość	FEDS 2021-2027

oszacowanie (przeszacowanie) wskaźnika wartości docelowej liczby udzielonych pożyczek prowadzi do rozdrobnienia jednostkowych pożyczek, które stają się nieadekwatne dla finansowania przedsięwzięć o charakterze innowacyjnym	większą przeciętnie wartość niż średnia wartość pożyczek w tej części, która jest przeznaczona na „zwykłe” przedsięwzięcia rozwojowe.	inwestycji) a nie danych monitoringowych z poprzednich edycji instrumentu finansowego. Można założyć, że potrzeby inwestycyjne firm korzystających z kredytów bankowych i tych mających trudności z dostępem do nich są takie same. Do kształtowania struktury pożyczek (proporcja „innowacyjnych” pożyczek i „zwykłych” pożyczek) użytecznym narzędziem może być średnia ważona. Wagi pozwolą na uchwycenie pożądanej proporcji pożyczek dużych do małych pozostawiając elastyczność kształtowania portfela po stronie pośredników finansowych.					
Województwo dolnośląskie należy do trzech wiodących regionów w kraju pod względem liczby funkcjonujących startupów oraz wartości transakcji na rynku venture capital. W cyklu rozwojowym startupów występuje tzw. „dolina śmierci” – etap wczesnej obecności przedsiębiorstwa na rynku, w którym kończą się środki pozyskane na etapie	Proponowany instrument dłużny mógłby stanowić wsparcie inwestycji rozwojowych startupów technologicznych z województwa dolnośląskiego. Charakteryzowałby się on wyższym poziomem ryzyka niż tradycyjne pożyczki, ze względu na ograniczone możliwości zabezpieczenia zobowiązań przez startupy.	Spółka samorządowa Lowercap sp. z o. o. DFR ASI, wyodrębniona z Dolnośląskiego Funduszu Rozwoju, pełni funkcję operatora instrumentu kapitałowego, umożliwiającego obejmowanie udziałów, zakup akcji lub finansowanie mieszane – udziałowe i dłużne. Spółka mogłaby się stać operatorem pożyczki typu venture debt. Podstawowa różnica między	Zarząd Województwa Dolnośląskiego / Lowercap sp. z o. o. DFR ASI	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Przedsiębiorczość	Środki zwrócone 2014-2020

załączkowym, a generowane przychody są jeszcze zbyt niskie i niestabilne, aby stanowiły podstawę wiarygodności kredytowej (banki) czy inwestycyjnej (Venture Capital). Wśród instrumentów, które mogłyby zostać rozważone jako kolejne produkty wdrażane na rynku województwa dolnośląskiego w ramach strategii wykorzystania środków zwróconych z perspektywy finansowej 2014–2020, zasadne wydaje się uwzględnienie instrumentu dłużnego dedykowanego startupom technologicznym.	Instrument ten mógłby przyjąć formę venture debt, stanowiąc uzupełnienie istniejącej oferty wsparcia kapitałowego.	finansowaniem typu venture debt a tradycyjną pożyczką polega na odmiennej strukturze ryzyka i mechanizmie wynagrodzenia. Pożyczkodawca akceptuje wyższe ryzyko kredytowe w zamian za możliwość uzyskania dodatkowego wynagrodzenia w formie tzw. warrantów – prawa do objęcia udziałów lub akcji spółki po ustalonej cenie w przyszłości.					
Katalog podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie w przypadku Ekopożyczki został ograniczony do firm mikro i małych. W poprzedniej perspektywie z pożyczki mogły korzystać również firmy średnie i duże. Stanowiły one 1/5 ogółu pożyczkobiorców. Adresatami pożyczki na OZE są również firmy średnie i duże. Wymóg osiągnięcia 30% poziomu wzrostu efektywności	Rozszerzenie katalogu podmiotów uprawionych do ubiegania się o wsparcie z Ekopożyczki o firmy średnie i duże	Wprowadzenie odpowiednich zmian w zapisach Strategii Inwestycyjnej oraz metrykach i kartach produktów.	IZ FEDS 2021-2027 / IK UP	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Przedsiębiorczość, energetyka, środowisko	FEDS 2021-2027

energetycznej ogranicza mocno populację podmiotów, które mogą skorzystać z produktu. Tym samym celowa jest rezygnacja z dodatkowych kryteriów wpływających negatywnie na zmniejszenie liczby potencjalnych pożyczkobiorców.							
W pożyczce na poprawę efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego wprowadzono wymóg by w ramach każdej jednostkowej pożyczki zostały poniesione wydatki na a) ocieplenie przegród (ścian lub stropów lub dachów) lub b) wymianę okien lub drzwi lub c) modernizację systemu wentylacji. Jego spełnienie może być trudne w przypadku budynków zabytkowych gdzie zakres możliwych do realizacji działań z zakresu efektywności energetycznej wymaga uzgodnień z konserwatorem zabytków. W przypadku pozostałych budynków określanie minimalnego zakresu przedmiotowego inwestycji wydaje się zbyt precyzyjne w	Rezygnacja z określania minimalnego katalogu działań jakie muszą zostać sfinansowane z pożyczki na poprawę efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego.	Wprowadzenie odpowiednich zmian w zapisach Strategii Inwestycyjnej oraz metrykach i kartach produktów.	IZ FEDS 2021-2027	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Energetyka, środowisko	FEDS 2021-2027

kontekście wymogu osiągnięcia 30% wzrostu efektywności energetycznej. Katalog najpotrzebniejszych do podjęcia działań wynika z audytu energetycznego.							
W FEDS 2021-2027 przewidziano wsparcie dotacyjne na kompleksową modernizację energetyczną budynków publicznych (działanie 2.1) oraz efektywność energetyczna w budynkach mieszkalnych (działanie 2.2). Podmiotowy i przedmiotowy zakres wsparcia jest tożsamy z tym udzielanym w ramach instrumentów finansowych co stwarza ryzyko konkurencji między dotacjami a produktami finansowymi.	Przyjęcie w związku z wdrażaniem działań 2.1 i 2.2 takich rozwiązań, które pozwolą uniknąć ryzyka konkurencji z produktami finansowymi z działania 2.3.	Rekomendacja może być wdrożona na kilka sposobów: - demarkacja podmiotowa: dedykowanie wsparcia dotacyjnego tylko określonym grupom podmiotów, które z uwagi na posiadane charakterystyki raczej nie będą zainteresowane korzystaniem z produktów finansowych (np. gminy z wysokim poziomem zadłużenia, gminy dotknięte powodzią) - demarkacja przedmiotowa: ograniczenie wsparcia dotacyjnego tylko do tych typów inwestycji, na które nie ma popytu w przypadku produktów finansowych - demarkacja czasowa: ogłaszanie konkursów dot. wsparcia dotacyjnego w momentach, w których pośrednicy zakończą budowę portfeli	IZ FEDS 2021-2027	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Przedsiębiorczość, energetyka, środowisko	FEDS 2021-2027

Podstawowy czas na wydatkowanie środków w pożyczce na OZE wynosi 90 dni. Dla porównania w przypadku Ekopożyczki jest to 180 dni a w przypadku pożyczki dot. poprawy efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego – 270 dni. W perspektywie finansowej 2014-2020 czas na wydatkowanie wynosił 24 miesiące. Należy uznać, że okres 90 dni jest bardzo krótki, w szczególności w przypadku podmiotów publicznych. Jakkolwiek jest możliwość jego wydłużenia tak wymaga to zgody pośrednika finansowego/BGK co stanowi dodatkową komplikację z punktu widzenia ostatecznego odbiorcy. Ponadto utrudnia to promowanie produktu jako charakteryzującego się długim okresem na wydatkowanie środków.	Wydłużenie w pożyczce na OZE czasu na wydatkowanie środków przynajmniej do 180 dni, a optymalnie do 270 dni w przypadku podmiotów prywatnych i 12 miesięcy w przypadku podmiotów publicznych.	Wprowadzenie odpowiednich zmian w zapisach Strategii Inwestycyjnej oraz metrykach i kartach produktów.	BGK	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Energetyka, środowisko	FEDS 2021-2027
Przyjmuje się, że pojemność magazynu energii powinna być od 1,5 do 2 x większa od mocy instalacji. Tymczasem w	Dopuszczenie by magazyny energii finansowane z pożyczki miały pojemność	Wprowadzenie odpowiednich zmian w metrykach i kartach produktów.	IZ FEDS 2021-2027 / BGK	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Energetyka, środowisko	FEDS 2021-2027

pożyczce na OZE ograniczono pojemność magazynu energii do mocy zainstalowanej w źródłach odnawialnych. Ze strony ostatecznych odbiorców jest popyt na magazyny, których pojemność nie mieści się w przyjętym ograniczeniu.	nie wyższą niż dwukrotność mocy instalacji.						
Wartość Jednostkowej Pożyczki na OZE wynosi do 5.000.000,00 zł. Jakkolwiek kwotę tę należy uznać za adekwatną w przypadku obowiązujących w początkowym okresie wdrażania produktu limitów mocy instalacji, tak w świetle ich zniesienia może być niewystarczająca – w szczególności z perspektywy tzw. inwestorów zawodowych. Produkt oferowany w woj. dolnośląskim może przegrywać konkurencję z produktami z tych regionów, w których wartości pożyczek są wyraźnie wyższe.	Podniesienie górnego limitu pożyczki na OZE do 10 mln zł tj. limitu obowiązującego w niektórych regionach (lubelskie, małopolskie, pomorskie).	Wprowadzenie odpowiednich zmian w metrykach i kartach produktów.	IZ FEDS 2021-2027 / BGK	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Energetyka, środowisko	FEDS 2021-2027
Niektóre wskaźniki przypisane do produktów finansowych mogą rzutować na profil udzielanych pożyczek a w skrajnych przypadkach na ograniczenia wsparcia dla określonych typów inwestycji	Bieżący monitoring poziomu wartości wskaźników i ich wpływu na strategię działania pośredników finansowych. Redukcja wartości docelowej wskaźników	Wprowadzenie odpowiednich zmian w zapisach Strategii Inwestycyjnej oraz metrykach i kartach produktów oraz umowach z pośrednikami finansowymi.	IZ FEDS 2021-2027	I kwartał 2027 r.	Programowa, operacyjna	Energetyka, środowisko	FEDS 2021-2027

(np. w oświetlenie uliczne, które nie realizuje wskaźników „Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej” oraz „Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej [m2]” czy magazyny energii, które nie realizują wskaźników: „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej” oraz „Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii”	jeżeli będzie to uzasadnione wynikami monitoringu.						
--	--	--	--	--	--	--	--